

دانشگاه علوم پزشکی وزارت بهداشتی درمانی و طب

راهنمای سریع دریافت نشان ایمنی و سلامت ایمنی و سلامت

۱- نشان ایمنی و سلامت چیست؟

نشان ایمنی و سلامت، نشانی است که از سوی سازمان غذا و دارو به فرآورده‌هایی که به ارتقاء ایمنی و سلامت مصرف‌کننده کمک می‌نماید اعطاء می‌گردد. دارندگان این نشان از زمان دریافت مجوز می‌توانند نگاره زیر را به مدت دو سال روی برچسب فرآورده تولیدی خود درج نمایند و در صورت حفظ شرایط قابل تمدید است.

۲- اهداف سازمان غذا و دارو از اعطای نشان ایمنی و سلامت چیست؟

- ✓ معرفی و شناساندن محصولات سلامت‌محور به مردم
- ✓ ترویج و فرهنگ‌سازی مصرف غذاهای سالم‌تر
- ✓ اصلاح الگوی مصرف مواد غذایی در راستای تغذیه سالم
- ✓ معرفی واحدهای تولیدی دارای محصولات سالم‌تر و حمایت از تولیدات سلامت‌محور

۳- مزایای دریافت نشان ایمنی و سلامت برای واحدهای تولیدی چیست؟

- ✓ مشارکت مؤثر در ارتقا سطح ایمنی و سلامت جامعه
- ✓ درج نشان ایمنی و سلامت بر روی برچسب محصول
- ✓ ارتقا امتیاز ارزیابی سالانه واحدهای تولیدی
- ✓ ارتقا امتیاز ارزیابی سالانه مسئولین فنی
- ✓ معرفی و تبلیغ محصول به‌عنوان محصول سلامت‌محور در جشنواره‌ها و رسانه‌های جمعی

۴- چه فرآورده‌هایی مستعد دریافت نشان ایمنی و سلامت هستند؟

فرآورده‌های دارای پروانه بهداشتی ساخت با حداقل یک سال حسن سابقه تولید که مشمول معیارهای زیر باشند پتانسیل دریافت نشان را دارا هستند:

الف) معیارهای عمومی: وجود تمامی آن‌ها در فرآورده مستعد دریافت نشان ضروری است:

- ✓ نداشتن مواد افزودنی شیمیایی سنتتیک (مصنوعی)
- ✓ کاهش میزان کلی آلائیندها (نظیر سموم قارچی، باقیمانده سموم دفع آفات نباتی، فلزات سنگین، باقیمانده داروهای دامی و...) به کمتر از ۵۰ درصد حدود مجاز در استانداردهای ملی و ضوابط بهداشتی مربوط به فرآورده

ب) معیارهای اختصاصی: وجود حداقل یکی از نوآوری‌های زیر در فرآورده برای دریافت نشان الزامی است:

- ✓ به حداقل رساندن میزان کالری فرآورده از طریق کاهش مصرف کربوهیدرات‌های ساده و چربی‌ها
- ✓ به حداقل رساندن ترکیبات و عوامل خطرناک از قبیل اسیدهای چرب ترانس و اشباع
- ✓ به حداقل رساندن میزان نمک مصرفی
- ✓ استفاده از ترکیبات مفید و طبیعی نظیر (پروبیوتیک، پری‌بیوتیک، اسیدهای چرب امگا ۳ و...)
- ✓ دارا بودن مواد مؤثره طبیعی که در ارتقاء سلامت مصرف‌کننده نقش مفیدی دارند
- ✓ تولید بهداشتی و صنعتی فرآورده‌های سنتی
- ✓ بهبود ارزش تغذیه‌ای فرآورده
- ✓ غنی‌سازی فرآورده
- ✓ بهبود کیفیت فرآورده و یا تولید فرآورده فراسودمند اثرگذار
- ✓ تولید فرآورده‌هایی که در کف (پایه) هرم تغذیه قرار دارند با توجه به سن افراد
- ✓ تغییر فرمول فرآورده در راستای تغذیه صحیح
- ✓ تولید فرآورده برحسب سلیقه مشتری
- ✓ بهبود تکنولوژی و انتقال دانش و فنون از کشورهای پیشرفته
- ✓ تأمین ریزمغذی مطابق RDA

۵- مراحل و مدارک مورد نیاز برای دریافت نشان ایمنی و سلامت چیست؟

به طور کلی برای دریافت نشان ایمنی و سلامت چهار مرحله اصلی زیر بایستی طی گردد:

مرحله اول: شناسایی و معرفی محصولات مستعد دریافت نشان

در این مرحله واحد تولیدی بایستی با توجه به معیارهای شرح داده شده (بخش ۴) ابتدا نسبت به معرفی محصولات مستعد دریافت نشان از طریق تکمیل فرم مربوطه اقدام نموده و از طریق کارشناس ناظر واحد تولیدی خود فرم تکمیل شده را به مدیریت غذا ارائه نماید. سپس در صورت دریافت تأییدیه اولیه از مدیریت غذا مطابق مرحله بعد اقدام نماید.

مرحله دوم: ارائه مدارک و مستندات لازم برای محصولات مستعد دریافت نشان

در این مرحله واحد تولیدی لازم است پس از تهیه مدارک و مستندات زیر، آن‌ها را با وضوح مناسب اسکن و در قالب سه فایل مجزا به فرمت PDF بر روی لوح فشرده (CD) بارگذاری کرده و به همراه نسخه کاغذی به مدیریت غذا تحویل نماید.

- ۱- تکمیل و تأیید فرم تخصصی ارزیابی ایمنی فرآورده (پیوست شماره ۱)
- ۲- انجام آزمون‌های کنترل کیفی مطابق استانداردهای ملی مربوطه و شاخص‌های ایمنی و سلامت محصول (بر اساس پیوست شماره ۲) به صورت حداقل دوبار در طی یک سال گذشته توسط آزمایشگاه‌های همکار مورد تأیید وزارت بهداشت و ارائه نتایج آن
- ۳- تکمیل قسمت اول فرم درخواست دریافت نشان ایمنی و سلامت (پیوست شماره ۳) به همراه تصویر پروانه بهداشتی ساخت معتبر

مرحله سوم: ارسال مدارک و مستندات به سازمان غذا و داروی کشور

در این مرحله مدیریت غذا پس از بررسی اولیه مدارک و مستندات واحد تولیدی نسبت به ارسال آن به سازمان غذا و جهت بررسی نهایی موضوع برای اعطای نشان ایمنی و سلامت توسط کمیته‌های تخصصی کارشناسی اقدام خواهد نمود.

مرحله چهارم: حضور نماینده واحد تولیدی در کمیته عالی کشوری نشان ایمنی و سلامت

پس از تأیید کمیته‌های تخصصی کارشناسی سازمان غذا و داروی کشور و مطابق دعوت‌نامه کمیته عالی کشوری اعطای نشان ایمنی و سلامت لازم است نماینده واحد تولیدی به همراه مدارک و مستندات و نمونه محصول دارای برچسب منطبق بر آخرین ضوابط برچسب‌گذاری وزارت بهداشت در جلسه کمیته عالی حضور یابد.

۶- محصولات دارای نشان ایمنی و سلامت چگونه پایش می‌شوند؟

علاوه بر لزوم پایش مستمر محصول دارای نشان و انجام آزمون‌های کنترل آلاینده‌ها حداقل به صورت فصلی توسط واحد تولیدی، سازمان غذا و دارو و یا معاونت غذا و دارو دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نیز به صورت دوره‌ای نسبت به نمونه‌برداری و بررسی صحت ادعاهای مطرح شده در خصوص محصول دارای نشان اقدام نموده و در صورت مشاهده هرگونه مغایرت و یا عدم رعایت قوانین و مقررات توسط واحد تولیدی به شرح زیر، موضوع در کمیته عالی اعطاء نشان مطرح و در صورت تأیید نسبت به لغو گواهی صادره اقدام خواهد شد:

- ✓ پایش فرآورده در سطح عرضه، خلاف ادعای تولیدکننده در خصوص ویژگی‌های ایمنی و سلامت آن را نشان دهد.
- ✓ ارائه موارد شکایتی مورد تأیید معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی مربوطه و اداره کل
- ✓ عدم انطباق فرآورده با ضوابط مربوطه یا مغایرت شرایط فنی و بهداشتی تولید با ضوابط اداره کل
- ✓ وجود آلاینده‌ها در فرآورده